

CUTOB
PZITB
POZNAŃ

**Centrum Usług Techniczno-Organizacyjnych Budownictwa
Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa
w Poznaniu Spółka z o.o.**

**61-712 Poznań, ul. Wieniawskiego 5/9
tel. 85-36-805 w. 304, 333 fax 85-36-037
tel. kom. CUTOB-PZITB 601-576-665 Prezes: 602-118-472**

JUBILEUSZ 50-lecia RZECZOZNAWSTWA

**Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa
przy Zarządzie Oddziału PZITB w Poznaniu**

Autorzy:

mgr inż. Zbigniew Augustyniak
inż. Jan Mnichowski
mgr inż. Edmund Pawłowicz

Poznań, dnia 2012-06-20

CUTOB-PZITB oferuje usługi w zakresie:

- *opracowań ekspertyz i opinii*
- *przeглядów technicznych budynków, instalacji i urządzeń*
- *projektowania obiektów budowlanych i sprawdzania dokumentacji*
- *prowadzenia nadzorów inwestorskich*
- *sporządzania i weryfikacji kosztorysów*
- *badania geologicznych gruntów,*
- *wycen nieruchomości i urządzeń*
- *informacji technicznej*
- *organizacji sympozjów promocyjnych firm i wyrobów*
- *organizacji szkoleń, kursów, konferencji*

**JUBILEUSZ 50-lecia RZECZOZNAWSTWA
Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa
przy Zarządzie Oddziału PZITB w Poznaniu**

1. Historia Rzeczoznawstwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa¹.

Po IX Zjeździe PZITB, który odbył się w Szczecinie w dniach 16-18 czerwca 1958r. stowarzyszenie PZITB zaczęło rozwijać działalność na zasadach samofinansowania, korzystając z działalności rzeczowej. Podjęto sprawę powołania i pracy Zespołu Rzeczoznawców. Postanowiono określić ogólne zarysy organizacyjne zespołów i opracować kryteria, którym mają odpowiadać kwalifikacje rzeczoznawców. Rozwinięta została szeroka akcja szkoleniowa, prowadzona w porozumieniu z politechnikami, zaś w dziedzinie organizacji pracy w porozumieniu z resortami. W wielu sprawach, wymagających rozstrzygnięć centralnych wysyłano też odpowiednie materiały analityczne do władz administracyjnych i politycznych. Burzliwe były debaty dotyczące organizacji i prawa uczestnictwa w zespołach rzeczoznawców. Problem ten bowiem wobec wzrastającego stanu zasobów budowlanych i wprowadzania nowych rozwiązań, stał się ogromnie aktualny. Chodziło więc o znalezienie form organizacyjnych, środków i trybu załatwiania ekspertyz, a również zapewnienie ich wysokiego poziomu technicznego².

W listopadzie 1958 r. ukazała się niepublikowana uchwała nr 466 Rady Ministrów w sprawie działalności gospodarczej organizacji społecznych. Uchwała ta stała się impulsem do rozpoczęcia tej działalności w niektórych Stowarzyszeniach. Była to jednak działalność niemal półlegalna, ponieważ nie ukazały się jeszcze w tym czasie akty wykonawcze i nie załatwiono wszystkich wymaganych formalnych. Następną uchwałą nr 158 również nie publikowaną z 10 maja 1960 r. w sprawie organizacji finansowej i zasad systemu finansowego dla organizacji społecznych, prowadzących działalność gospodarczą – nie stanowiła podstawy do oficjalnego działania w zakresie rzeczoznawstwa. Dopiero uchwała w sprawie pogłębiania współdziałania państwowych organizacji z Naczelną Organizacją Techniczną oraz zrzeszonymi w niej stowarzyszeniami technicznymi podjęta w lutym 1961 r. zawarła ustalenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej przez NOT i zrzeszone stowarzyszenia.

Nie czekając na uzyskanie formalnego zezwolenia - w niektórych Oddziałach naszego i nie tylko naszego Stowarzyszenia rozpoczęto działania mające charakter gospodarczy. Tak np. przy Oddziale Warszawskim PZITB powołano w 1961 r. Grupę Tłumaczy Technicznych, która włączona została później - bo w 1963 r., jako sekcja do Oddziałowej Grupy Rzeczoznawców. Tymczasem w Zarządzie Głównym PZITB w roku 1961 dyskutowano nad formami organizacyjnymi, źródłami finansowania oraz zakresem działalności gospodarczej stowarzyszenia, bowiem konieczność powołania komórki gospodarczej przy PZITB była dla wszystkich oczywista. Ustalono również nazwę tej komórki: „Zespół rzeczoznawców Budowlanych Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa”. W grudniu 1961 r. NOT uzyskała wreszcie formalną zgodę od Ministra Finansów na działalność gospodarczą. Przy piśmie NOT do Zarządu Głównego PZITB zawiadamiającym o zezwoleniu - NOT przesłała ramowy regulamin Zespołów Rzeczoznawców z prośbą o dostosowanie się do jego wymogów. **W 1962 r. Zarząd Główny PZITB** podjął na tej podstawie szereg decyzji regulujących działalność Zespołu i tak:

- Powołano Komisję Kwalifikującą Rzeczoznawców (dzisiejsza Główna Komisja Kwalifikacyjna Rzeczoznawców). Pierwszym jej przewodniczącym został członek honorowy stowarzyszenia Kol. Bronisław Kowalski. Upoważniono jednocześnie Prezydium Z.Gł. - do ustalenia składu Rady Zespołu, opracowania organizacji zespołu rzeczoznawców oraz regulaminu szczegółowego Zespołu na podstawie regulaminu ramowego NOT, a także planu działania Zespołu i jego budżetu na rok 1962.

- Powołano formalnie Zespół Rzeczoznawców Budowlanych PZITB, Radę Zespołu, zatwierdzono regulamin Komisji Kwalifikacyjnej Rzeczoznawców i tymczasowy regulamin Zespołu. Jednocześnie upoważniono Prezydium Z.Gł. do powołania kierownictwa Zespołu

¹ Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa. Rys historyczny 1934, 1948, 1984. Wydawca PZITB ZG, Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa, Warszawa 1987, Str. 97

² Tamże, Str. 103

oraz na wniosek Oddziałów jego Grup terenowych. Określono również wstępnie 12 głównych specjalności rzeczoznawstwa.

Postanowiono, że Zespół powinien rozpocząć działalność 1 lipca 1962 r. Data ta była 3-krotnie przez Zarząd Główny przesuwana, ze względu na trudności w załatwianiu niezbędnych formalności przewidzianych przepisami państwowymi. **Niemniej dzień 10 maja 1962 r. uważany jest w stowarzyszeniu, jako data powstania Zespołu Rzeczoznawców Budowlanych PZITB.** Tą samą uchwałą Zarządu Głównego z 10 maja 1962 r. powołano pierwszą Radę Zespołu w składzie: prof. Ludomir Suwalski z Warszawy, prof. Roman Wieloch z Gdańska, mgr inż. Bohdan Kurkowski z Warszawy, mgr inż. Zdzisław Oppman z Warszawy, prof. Roman Ciesielski z Krakowa, mgr inż. Janusz Medwadowski z Łodzi, oraz mgr inż. Witold Świądrowski z Katowic.

Zatwierdzono jednocześnie szczegółowy regulamin Zespołu i powołano pierwsze 10 Grup terenowych, a mianowicie: Grupa nr 1 - W-wa, nr 2 - Łódź, nr 3 - Katowice, nr 4 - Lublin, **nr 5 - Poznań**, nr 6 - Białystok, nr 7 - Gliwice, nr 8 - Bielsko-Biała, nr 9 - Kraków i nr 10 - Bydgoszcz. W 1962 r. utworzono jeszcze 4 dalsze Grupy, a mianowicie: Grupę nr 11 - Częstochowa, nr 12 - Szczecin, nr 13 - Wrocław oraz grupę nr 14 - Gdańsk. W dalszym ciągu, równocześnie z organizowaniem Zespołu, załatwiano formalności, aby doprowadzić do oficjalnego zarejestrowania nowo powołanej komórki gospodarczej we właściwym urzędzie. Wymagało to szeregu uzgodnień i wyjaśnień z Naczelną Organizacją Techniczną, Państwową Komisją Cen, Ministerstwem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Komitetem Drobnej Wytwórczości, Ministerstwem Finansów, Komitetem Pracy i Płac, Komitetem Nauki i Techniki.

Najwięcej kontrowersji wzbudzało ustalenie, jak należy traktować tę organizację i do jakiego sektora ją zaliczyć. W końcu zadecydowała opinia Ministerstwa Budownictwa i PMB, stwierdzająca, że Zespół należy traktować, jako jednostkę gospodarki uspołecznionej, a lista zakwalifikowanych rzeczoznawców powinna być zatwierdzona przez Ministra Budownictwa. Wkrótce potem — Minister Budownictwa scedował swoje uprawnienia w tym zakresie na rzecz Zarządu Głównego PZITB. **Zespół Rzeczoznawców Budowlanych został w dniu 31 grudnia 1962 r. wpisany do rejestru przedsiębiorstw Ministra Finansów jako jednostka działająca na zasadach pełnego rozrachunku wewnętrznego.** Pierwszym dyrektorem Zespołu został Józef Thierry.

Zespół Rzeczoznawców Budowlanych PZITB od momentu powstania był nadzorowany i kontrolowany pod względem merytorycznym i finansowym przez „Zespół Prezydialny d/s Rzeczoznawstwa” powoływany w każdej kadencji przez Prezydium Zarządu Głównego. Od 1974 roku Zespół Prezydialny zastąpiony został przez wyznaczonego wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego desygnowanego m.in. do spraw rzeczoznawstwa, natomiast Rada Zespołu pełniła i pełni nadal nadzór merytoryczny.

Uporządkowanie sprawy specjalności rzeczoznawców przyznanych poszczególnym stowarzyszeniom nastąpiło dopiero w roku 1970, kiedy to opublikowano zarządzenie Przewodniczącego b. Komitetu Nauki i Techniki w tej sprawie, oraz zarządzenie Ministra Budownictwa i PMB z 1970 r. (nowelizacja w 1971 i 1974 r.) wprowadzające szczegółowy wykaz specjalności przyznanych Zespołowi Rzeczoznawców PZITB. Ponadto w 1972 r. Minister Gospodarki Komunalnej przyznał Zespołowi specjalności z zakresu tej gospodarki, zaś w 1971 r. Prezes Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej — specjalności z zakresu stalowych konstrukcji wodnych, a ostatnio w 1978 r. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska specjalności w zakresie planowania miejscowego zagospodarowania przestrzennego.

W okresie minionego dwudziestolecia rzeczoznawcy PZITB opracowali ponad 51 tys. ekspertyz w tym kilkanaście (w ostatnich latach) poza krajem, dotyczących budowanych przez Polskę obiektów (głównie Czechosłowacja i Węgry). Przeciętnie w roku opracowywano 2 585 ekspertyz. Od 1979 r. przeciętna ilość ekspertyz wykonanych w roku nie schodziła poniżej 3 000. W podanej ilości ekspertyz nie ujęto tych, które zostały wykonane społecznie. Szacunkowo można przyjąć, że opracowano ich około 300. Najwięcej przez Grupy: Warszawską, Wrocławską i Krakowską (szkoły 1000-lecia, obiekty zabytkowe, obiekty po

katastrofach żywiołowych i in.). Szereg ekspertyz wykonywanych w okresie 20 lat miało charakter naukowy - ilość ich trudno jest obecnie ustalić, ponieważ do 1977 r. nie istniały w naszym Stowarzyszeniu komórki, upoważnione do kwalifikowania ekspertyz pod tym względem.

Zarówno ekspertyzy naukowo-techniczne, jak i techniczne zawierają ogromny zasób informacji przede wszystkim w zakresie zachowania się obiektów budowlanych w czasie eksploatacji. Informacje te mogą służyć podniesieniu jakości produkcji, w projektowaniu i wykonawstwie i wprowadzaniu korekty norm oraz warunków technicznych odbioru. W latach ubiegłych Rada Zespołu wydała kilka biuletynów dotyczących wybranych ekspertyz (pierwszy biuletyn ukazał się w 1967 r. - ostatni 1973 r.). Także NOT wydała zeszyty w których podawane były przykłady ciekawych opracowań wykonanych przez Zespoły Rzeczoznawców SNT, między innymi również Zespołu naszego. Były to jednak informacje skrócone, enigmatyczne bez szczegółowej analizy i nie spełniające roli - o którą głównie chodziło. W 1969 r. w „Przeglądzie Budowlanym” wprowadzono rubrykę pt. „Z oświadczeń i obserwacji rzeczoznawców PZITB”, gdzie, poza skrótem ekspertyz Zespołu, podawane były ponadto przyczyny uszkodzeń obiektów. Ekspertyzy PZITB były także wykorzystywane w podręcznikach i wydawnictwach technicznych książkowych (oczywiście za zgodą rzeczoznawców — autorów ekspertyz). Tak np. w książce pt. „Awarie konstrukcji betonowych i murowych” Adama Mitzela, Wiesława Stachurskiego i Jana Suwalskiego. Wydawnictwo „Szkodliwe wpływy środowiska na budynki i obiekty inżynierskie” Jędrzeja Kuczyńskiego, Kazimierza Czaplńskiego i Czesława Żymalskiego obejmuje przegląd 494 ekspertyz. Książkę: „Błędy w konstrukcjach żelbetowych” — autor Jerzy Kobiak oparł również m.in. na ekspertyzach Zespołu itp. Przy nowelizacji niektórych norm, jak np. PN/-03264 „Konstrukcje żelbetowe, obliczenia statyczne i projektowanie” także korzystano z ekspertyz Zespołu.

Rzeczoznawcy PZITB reprezentują aktualnie 68 specjalności przyznanych oficjalnie Zespołowi oraz 69-tą specjalność reprezentowaną tylko przez Grupę nr 13 we Wrocławiu, a mianowicie minerskie (przy pomocy środków wybuchowych) burzenie obiektów budowlanych. Dwóch rzeczoznawców, specjalistów w tym zakresie - obsługuje również inne nasze Grupy. Uznano za celowe częściowe skomasowanie niektórych zbyt rozdrobnionych specjalności, a jednocześnie wprowadzenie nowych, jak np. w zakresie biocenotyki budownictwa, ochrony obiektu od podrażnienia biologicznego i agresji technicznej - nad podziemnymi ciekami wód wglębnych (efekty elektromagnetyczne) i inne.

Wysoka jakość ekspertyz jest w dużej mierze wynikiem faktu, że są one opracowywane niejako zbiorowo, ponieważ rzeczoznawca współpracuje z doświadczonym weryfikatorem, a następnie do ekspertyz merytorycznie ustosunkowuje się Rada Techniczna lub Rada Naukowo-Techniczna danej Grupy.

Zespół Rzeczoznawców PZITB współpracuje także z różnymi instytucjami jak np. z Instytutem Techniki Budowlanej, z którym zawarto pisemne porozumienie o współpracy. Porozumienie przewiduje m.in. przekazywanie przez tę instytucję na wniosek Koła Zakładowego PZITB zleceń do realizacji przez Zespół. Są to zlecenia dotyczące głównie istniejącej substancji budowlanej wymagającej aparatów badawczych oraz takich usług, jak badanie wytrzymałości lub jakości próbek materiałowych. Z kolei Zespół przekazuje do ITB zlecenia, które należą do jego kompetencji (np. dotyczące katastrof w okresie budowy).

2. Centrum Usług Techniczno-Organizacyjnych Budownictwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Ośrodek w Poznaniu³

Oddział PZITB w Poznaniu, należący do największych w kraju, zrzeszał blisko 1.800 członków w 64 kołach. Działalność tego Oddziału cechowała wyjątkowa systematyczność i pełna ciągłość poczynań kolejnych kadencji, ramowe plany pracy Oddziału zostały więc bez reszty wykonane.

³ Tamże, Str. 138

CUTOB-PZITB Ośrodek w Poznaniu powołany został **1 maja 1985r.** po 4-miesięcznych przygotowaniach organizacyjnych. Prowadzi działalność poprzez 2 zespoły:

- zespół rzeczoznawców oraz
- zespół projektowania i nadzoru budowlanego.

CUTOB wypełnia lukę w zapotrzebowaniu na usługi techniczne regionu poznańskiego. Warto przytoczyć tematy prac wykonawczych: Projekty pawilonów handlowych dla dzielnic obrzeża Poznania, Rozruch Fabryki Huty Szkła w Antoninku, Projekt Oczyszczalni Ścieków dla Osiedla Mieszkaniowego w Sławie, Zaprowadzenie ksiąg obiektów dla szpitala i Transbudu. Skupia działalność 85 rzeczoznawców i 192 projektantów i specjalistów. Jego działalność finansowa stanowi znaczny udział w wpływach do kasy Oddziału na cele stowarzyszeniowe, w tym również emerytów⁴.

Do dnia 1 maja 1985 r., to jest do czasu powołania Ośrodka CUTOB-PZITB działała zorganizowana grupa rzeczoznawców zwana Grupą Rzeczoznawców nr 5. W roku 1984 Grupa Rzeczoznawców liczyła 84 rzeczoznawców, z tego 57 pracujących wykonało sprzedaż 12.524 tys. zł. Na wartość tę złożyło się opracowanie 251 tematów. Nad jakością opracowań czuwała Rada Naukowo-Techniczna w składzie: prof. W. Jankowiak - przewodniczący, prof. B. Nowakowski, prof. K. Wrześniowski, inż. E. Kolny, mgr inż. E. Wylęgała.

Od października 1984 r. uchwałą Zarządu Oddziału do Rady dołączyli: prof. R. Ganowicz i mgr inż. T. Ratajczak.

W oparciu o Regulamin Wewnętrzny CUTOB-PZITB wprowadzony w życie uchwałą nr 3/84 Zarządu Głównego z dnia 9 października 1984 r. Zarząd Oddziału PZITB podjął na posiedzeniu Zarządu we wrześniu 1984 r. uchwałę o powołaniu w Poznaniu organizacji gospodarczej pod nazwą:

Centrum Usług Techniczno-Organizacyjnych Budownictwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa - Ośrodek w Poznaniu

Uchwałą Zarządu Głównego PZITB określiła podjęcie działalności Ośrodków z dniem 1 maja 1985 r.

Rozszerzona działalność tych nowych jednostek gospodarczych obejmowała - poza dotychczasową działalnością grupy rzeczoznawców - nadzory inwestorskie i inne usługi techniczne. Sprawy organizacyjne Ośrodka Zarząd Oddziału powierzył kol. Edmundowi Pawłowiczowi – szczegółowe omówienie tej działalności w załączeniu.

Nadzór nad działalnością poznańskiego Ośrodka objęła Komisja Nadzoru Gospodarczego w składzie: kol. Julian Gałęcki – przewodniczący, kol. Jerzy Gładysiak – członek, kol. Jan Deskur – członek, kol. Zbigniew Ryszczyński – członek.

Z dniem 1 maja 1985 r. w bardzo trudnych, warunkach lokalowych ośrodek poznański podjął rozszerzoną działalność. Przy tworzeniu nowej organizacji przyjęto zasadę utrzymania działalności Grupy Rzeczoznawców na dotychczasowych zasadach. Znaczący to, że obok Grupy Rzeczoznawców (Zespołu Rzeczoznawców) zorganizowano Zespół Projektowania i Nadzoru oraz wydzielono zagadnienia finansowe.

W związku z przejściem z dniem 1 stycznia 1987 r. naszego ośrodka na samofinansowanie (ośrodek z dniem 1 stycznia 1987 r. przejął z Warszawy księgowość) oraz znaczne zwiększenie planu sprzedaży.

3. Centrum Usług Techniczno-Organizacyjnych Budownictwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Poznaniu Sp. z o.o.

Poznański Oddział PZITB prowadzi działalność gospodarczą przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością powołaną w 1994 roku⁵. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000120637 i posiada zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wydawania ocen, opinii, ekspertyz, doradztwa, projektowania, nadzoru inwestycyjnego, nadzoru autorskiego itp. Na rzecz spółki prace wykonują uprawnieni rzeczoznawcy, w tym pracownicy naukowcy Politechniki Poznańskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego, biegli sądowi – reprezentujący szeroki zakres specjalności budowlanych.

Spółkę CUTOB PZITB reprezentuje Rada Wspólników w składzie:

- kol. Kazimierz Ratajczak – przewodniczący,
- kol. Ryszard Kahl – sekretarz.

⁴ Sprawozdanie Zarządu Oddziału PZITB z działalności w okresie 7.03.1984-26.03.1987, Naczelna Organizacja Techniczna Rada Wojewódzka w Poznaniu, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Poznaniu, Str. 14-15

⁵ W imieniu Zarządu Oddziału PZITB w Poznaniu w dniu 23 marca 1994 roku, Henryk Andrzejewski i Bogdana Nalepka, aktem notarialnym zawarli umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Powołano Radę Nadzorczą w składzie: Jerzy Gładysiak, Henryk Rogala, Edmund Alexiewicz.

Radę Nadzorczą Spółki reprezentują:
kol. Daniel Pawlicki – przewodniczący
kol. Julian Gałęcki – sekretarz,
kol. Piotr Stawicki – członek.

Prezesem Spółki jest kol. Zbigniew Augustyniak.

Spółka zatrudnia 3 osoby. Księgowość prowadzona jest przez Biuro Rachunkowe „Pamina” Anna Gimzicka.

Spółka prowadzi działalność w trzech grupach tematycznych:

Grupa I – Opracowanie opinii, ekspertyz, nadzory, wyceny, przeglądy techniczne.

Grupa II – Kursy szkoleniowe m. in. dla członków WOIB, kursy przygotowawcze do egzaminu na uprawnienia budowlane (również dla architektów), informacja techniczna m. in. dla członków PZITB i WOIB.

Grupa III – Udział CUTOB-PZITB w Międzynarodowych Targach Poznańskich BUDMA.

4. Współczesne problemy Rzeczoznawstwa budowlanego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa⁶

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa w oparciu o wieloletnią tradycję Związku oraz o ponad czterdziestoletnie doświadczenie w zakresie świadczenia usług w sferze rzeczoznawstwa budowlanego, zgodnie z postulatami środowiska w sprawie utrzymania dotychczasowego poziomu i zakresu rzeczoznawstwa budowlanego, znowelizował status rzeczoznawstwa budowlanego PZITB oraz instrukcję ustanawiania rzeczoznawców PZITB.

Zasadniczymi elementami znowelizowanego statusu są:

- Utrzymanie wysokiego poziomu kwalifikacji rzeczoznawcy,
- Utrzymanie i ujednoczenie dotychczasowych specjalności w zakresie budownictwa, obejmując specjalności budowlane poza konstrukcyjne (bez uprawnień budowlanych),
- Wykonywanie funkcji rzeczoznawcy PZITB w ramach struktur organizacyjnych i rękojmi PZITB,
- Weryfikacja opracowań wykonywanych przez rzeczoznawcę oraz ocena ich przez Rady Naukowo-Techniczne PZITB,
- Podnoszenie kwalifikacji rzeczoznawców,
- Przedłużenie ważności tytułu rzeczoznawcy (legitymacji) co 5 lat w zależności od aktywności, jakości wykonywanych prac oraz podnoszenia kwalifikacji.

Rzeczoznawcą budowlanym PZITB może być członek Związku, z co najmniej pięcioletnim nieprzerwanym stażem członkowskim, który korzysta w pełni z praw publicznych oraz posiada:

- Dyplom ukończenia wyższej uczelni technicznej (lub technikum budowlanego dla specjalności w zakresie kosztorysowania),
- 10 lat praktyki zawodowej w danej specjalności (niekonstrukcyjnej),
- Uprawnienia budowlane (dla specjalności konstrukcyjnych) oraz co najmniej 10 lat praktyki odbytej po ich uzyskaniu,
- Opinię dwóch rzeczoznawców budowlanych PZITB odpowiedniej specjalności, a także:
- Daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków rzeczoznawcy budowlanego.

Rzeczoznawca budowlany PZITB w swojej działalności korzysta z autorytetu i wsparcia Związku. Uprawnienia rzeczoznawcy budowlanego PZITB nadaje Zarząd Główny na wniosek Komitetu Rzeczoznawstwa Budowlanego PZITB, po przeprowadzeniu procedury postępowania i spełnieniu wymogów formalnych i merytorycznych ujętych w statusie i regulaminie rzeczoznawcy budowlanego PZITB.

⁶ Rzeczoznawstwo budowlane – wczoraj, dziś i jutro, Prof. dr hab. inż. Leonard Runkiewicz, Instytut Techniki Budowlanej, Politechnika Warszawska, w: Przegląd budowlany, nr 7-8/2011, str. 34

Do podstawowych zadań rzeczoznawcy budowlanego PZITB należy opracowywanie (w zakresie nadanej specjalności) opinii, orzeczeń oraz ekspertyz, a także wycen obiektów i nieruchomości budowlanych. Zasady, formę i tryb wykonywania opracowań ustala – na wniosek Komitetu Rzeczoznawstwa Budowlanego – Zarząd Główny PZITB i jego Oddziały, każdy w zakresie swoich uprawnień.

5. Zadania Centrum Usług Techniczno-Organizacyjnych Budownictwa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Poznaniu Sp. z o.o.

CUTOB PZITB w Poznaniu Sp z o.o. swoją podstawową działalność gospodarczą wywodzi od powstałej w 1962 roku Grupy Rzeczoznawców PZITB nr 5. Przez cały 50-letni okres Zarząd Oddziału PZITB w Poznaniu wspierał działalność rzeczoznawców PZITB i dawał im wsparcie merytoryczne oraz ekonomiczne przez dofinansowywanie szkoleń i udziału w konferencjach problemowych.

Obecnie istotnym zadaniem CUTOB PZITB w Poznaniu Sp z o.o. oraz Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa jest wspieranie odpowiedniego warsztatu pracy rzeczoznawcy PIIB oraz pracy rzeczoznawcy PZITB. Będzie to polegać na:

1. Właściwym „umocowaniu” i określeniu zakresu działania rzeczoznawcy budowlanego w Prawie budowlanym oraz rozporządzeniach i innych przepisach z uwzględnieniem statusu rzeczoznawcy ustanawianych przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa oraz przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa,
2. Ujednoczenie nazewnictwa i zakresu opracowań rzeczoznawczych – takich jak ocena, opinia i ekspertyza,
3. Podniesienie jakości opracowań rzeczoznawczych,
4. Szerszego wykorzystania nowoczesnych metod badawczych, w tym metod nieniszczących oraz uznanych laboratoriów badawczych w działalności rzeczoznawców,
5. Współpracy rzeczoznawców z biegłymi powołanymi przez inne podmioty (np. biegłymi sądowymi),
6. Weryfikacji opracowań rzeczoznawczych oraz projektowych i budowlanych,
7. Kontroli realizacji wniosków i zaleceń podawanych w ekspertyzach i opiniach poprzez zwiększenie współpracy z organami nadzoru budowlanego,
8. Współpracy rzeczoznawców różnych specjalności w celu formułowania ocen kompleksowych,
9. Doskonalenie rzeczoznawców poprzez uczestnictwo w kursach, sympozjach i konferencjach specjalistycznych oraz przez publikacje,
10. Opracowywanie zbiorczych wniosków obejmujących rzeczywiste problemy i przyczyny występowania nieprawidłowości technicznych w obiektach budowlanych.

mgr inż. Zbigniew Augustyniak
inż. Jan Mnichowski
Poznań 2012-06-20

6. Trochę wspomnień Edmunda Pawłowicza z jego prawie piętnastoletniej działalności w CUTOB-PZITB w Poznaniu

Pod koniec 1984 roku spotkałem kolegę Jerzego Matuszewskiego - długoletniego prezesa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Poznaniu. Po krótkiej rozmowie o pogodzie i co słyhać, zapytał: A może byś tak przyszedł do nas, bo na bazie biura ekspertów tworzymy nową jednostkę i szukamy szefa.

W drodze zamkniętego konkursu poznański Zarząd PZITB, spośród trzech kandydatów wybrał mnie. Pierwszy rok był dla mnie bardzo trudny. W spadku po Zespole Rzeczoznawców

otrzymałem jeden pokój, maszynę do pisania - starego „Remingtona”, oraz liczydełko na korbkę i dwie panie wyspecjalizowane w zleceniach i wypłatach. Wkrótce panie te odeszły. Zostałem sam.

W zaistniałej sytuacji zatrudniłem emerytura kol. Alojzego Konieczkę. Pracowaliśmy kilka miesięcy we dwójkę. Działaliśmy od zlecenia do rozliczenia i sprawozdań włącznie.

Rada Naukowo – Techniczna, działająca w grupie rzeczoznawców wsparła nową jednostkę i w tym miejscu składam podziękowanie za pomoc, szczególnie w kontroli jakości opracowań opinii i ekspertyz. Rada od lat działała przy Zespole Rzeczoznawców w składzie:

- *przewodniczący prof. Wiesław Jankowiak,*
- *zastępca prof. Bolesław Nowakowski,*
- *członkowie prof. Ryszard Ganowicz,*
- *inż. Eugeniusz Kolny,*
- *inż. Edward Wylegała.*

Zaczęliśmy rozwijać cały pakiet usług – braliśmy z budownictwa wszystko: projektowanie, nadzory techniczne, wyceny nieruchomości, doradztwo techniczne, nadzory inwestorskie, również kontynuacje rzeczoznawstwa w bardzo szerokim wachlarzu.

W Warszawie nastąpiła zmiana szefa tej nowej organizacji. Szefem został mgr inż. Wiesław Mirowski. Za jego panowania w naszych jednostkach terenowych, a było ich w kraju siedemnaście panowały sympatyczne, koleżeńskie stosunki. Ton nadawał szef. Na organizowanych dwa razy do roku naradach szkoleniowych, (odbywały się w kolejno ośrodkach terenowych). Celem ich było samokształcenie w nowym fachu, wymiana doświadczeń, zawiązywały się też przyjaźnie.

Po okrzepnięciu, organizowaliśmy w naszej działalności szkolenie rzeczoznawców d/s. wycen nieruchomości, łącznie z egzaminem państwowym.

Dalej przejęliśmy (dzięki przychylności ówczesnego architekta wojewódzkiego kol. Jerzego Gładysiaka) szkolenia na uprawnienia budowlane.

Wspólnie z Izbą Rzemieślniczą, powołany zespół, po szczegółowym sprawdzeniu firm (warsztatów rzemieślniczych, jak i przedsiębiorstw budowlanych) wręczaliśmy certyfikat jakości.

Zabawiliśmy się też w wydawanie gazetki firmowej – nastawionej przede wszystkim na płatne reklamy firm.

Przybywało zleceń i powiększał się personel. Prowadziliśmy samodzielnie księgowość – przyznaję, z księgowością miałem do końca szefowania problemy. Mimo tych trudności, zewnętrzne kontrole nie stwierdziły nieprawidłowości, a czasy były trudne – krępowyły nas różne zakazy i wprowadzane zmiany w działalności gospodarczej.

Do czasu powołania spółki większość zysków zabierał Zarząd Główny. Bardzo nas to denerwowało, ale znaleźliśmy wyjście – część zysków wykorzystaliśmy na kupno umeblowania i wyposażenia w sprzęt biurowy.

W tym czasie radą wspomagaliśmy NOT w realizacji nadbudowy budynku przy ul. Wieniawskiego. Za udział naszej pracy w nadbudowie, otrzymaliśmy dodatkowo trzy pokoje biurowe. Ekspertyzę możliwości nadbudowy wykonali prof. Ryszard Ganowicz i dr Włodzimierz Łęcki. Nadzór techniczny nadbudowy był w rękach kol. Alojzego Konieczki;

Jak weszliśmy we współpracę z MTP

W 1990 roku na tablicach informacyjnych Targów Poznańskich nie znalazłem imprez o tematyce budowlanej. Zwróciłem się do ówczesnego prezesa Oddziału poznańskiego PZITB (Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa) mgr inż. Jerzego Gładysiaka z propozycją zorganizowania targów budownictwa w ramach naszego stowarzyszenia.

Po telefonie do dyrektora MTP Laskowskiego, (którego znałem z czasów mojej pracy w Poznańskim Zjednoczeniu Budownictwa), zostaliśmy z kol. J. Gładysiakiem skierowani do z-cy dyr. Mgr Bogusława Zalewskiego. Na roboczych spotkaniach, w których brałem udział jako szef CUTOB – PZITB, uzgadnialiśmy: listy zaproszonych wystawców i gości, selekcję branż oraz organizację imprez towarzyszących.

Dyrekcja MTP, ustanowiła nas współgospodarzami imprezy. Wręczaliśmy wystawcom dyplomy PZITB „Za jakość materiałów i usług”. W następnych latach organizację, z roku na rok rozrastającej się imprezy, przejęły całkowicie MTP - korzystając z naszego doradztwa

technicznego. Dyplomy zastąpiono medalami MTP, wręczanymi na wszystkich imprezach targowych.

Nazwa „BUDMA” ma również swoją małą historię. Po pierwszej imprezie dyr. B. Zalewski uznał, że należy jakoś nazwać targi budownictwa i opracować emblemat. Na kolejnym spotkaniu dyr. Zalewski wybrał propozycję emblematu z nazwą „BUDMA”, została przyjęta i stanowi do dzisiaj znak firmowy ekspozycji budownictwa.

Po śmierci prezesa Laskowskiego jego miejsce w Zarządzie MTP przejął mgr Bogusław Zalewski. Organizację imprezy przekazał swojemu zastępcy wice prezesowi mgr Przemysławowi Trawie.

Do dzisiaj wspominam miłą współpracę, również w tym nowym układzie. Włączaliśmy się w organizację różnych sympozjów.

W Warszawie w Instytucie Techniki Budowlanej zorganizowano spotkanie z udziałem dyrektorów instytutów branżowych, zapraszając do organizowania sympozjów informujących o ich roli w gospodarce narodowej. Na zlecenie ITB organizowaliśmy na targach Budma sympozja. Tematyka przedstawiana przez Instytuty wzbudzała duże zainteresowanie – szczególnie wystawców zagranicznych, którzy mieli w tym czasie duże trudności z poruszaniem się na naszym otwierającym się rynku.

Po kilku latach ITB przejęło organizację sympozjów. Na kolejnych targach są kontynuowane sympozja naukowe-techniczne, tematycznie nawiązujące do zmieniającego się rynku. Za nasze współdziałanie Zarząd MTP oddał do dyspozycji CUTOB-PZITB, w pełni wyposażone stoisko, gdzie poza udzielaniem informacji technicznych, mogliśmy prezentować nasze usługi. Stoisko to odwiedzali liczni goście targowi.

Fot. Edmund Pawłowicz wita minister Barbarę Blied oraz Wojewodę Włodzimierza Łęckiego

Miłym zaskoczeniem było dla mnie otrzymanie z rąk dyr. Zalewskiego Medalu Pamiątkowego 75-lecia MTP, a w rok później na wniosek tegoż dyrektora, Minister Budownictwa odznaczył mnie honorową odznaką „Za Zasługi w Rozwoju Budownictwa”.

W 1994 roku nastąpiło przekształcenia CUTOB-PZITB w jednoosobową spółkę Oddziału Zarządu PZITB w Poznaniu. W przekształceniu od strony formalno-prawnej wspomagał mnie mgr Edmund Aleksiewicz - wieloletni prezes Stowarzyszenia Radców Prawnych w Poznaniu. Wszystkie prace organizacyjne łącznie z regulaminami Zarządu i Rady Spółki, wykonaliśmy społecznie. Kol. E. Aleksiewicz – członek PZITB, wspierał w sprawach prawnych Zarząd Oddziału PZITB w Poznaniu. W sierpniu 1999 roku, po przeszło czternastu latach szefowania w CUTOB, podjąłem decyzję o zakończeniu pracy zawodowej i przeszedłem na emeryturę. Moje obowiązki przekazałem kol. Julianowi Gałęckiemu.

Fot. Prof. Ryszard Ganowicz prezentuje budynki w Strzeszynie, autorskie rozwiązanie klejonej konstrukcji dachowej

Edmund Pawłowicz